

Laidiens: 30.03.2004., Nr. 49

Ministru kabineta noteikumi Nr.165

Rīgā 2004.gada 25.martā (prot. Nr.16 17.§)

Noteikumi par pesticīdu atlieku kontroli dzīvnieku izcelsmes produktos

Izdoti saskaņā ar Augu aizsardzības likuma 5.panta 4.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka maksimāli pieļaujamo pesticīdu atlieku (arī augu aizsardzības līdzekļu atlieku) (turpmāk — pesticīdu atliekas) daudzumu dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktos un produktos, kas paredzēti dzīvnieku barības ražošanai, kā arī pesticīdu atlieku kontroles kārtību.
2. Noteikumi attiecas uz produktiem, kuri minēti šo noteikumu 1.pielikumā, kā arī uz produktiem, kuri:
 - 2.1. iegūti pārstrādes vai žāvēšanas procesā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajiem produktiem;
 - 2.2. sastāv no pārstrādes vai žāvēšanas procesā iegūtu šo noteikumu 1.pielikumā minēto pārtikas produktu sastāvdaļu maisījuma, kurā varētu būt pesticīdu atliekas.
3. No brīža, kad produkti tiek iekļauti pārtikas aprītē, pesticīdu atlieku daudzums tajos nedrīkst pārsniegt šo noteikumu 2.pielikumā minētos maksimāli pieļaujamās pesticīdu atlieku daudzumus.
4. Žāvētiem un pārstrādātiem produktiem, kuriem maksimāli pieļaujamais pesticīdu atlieku daudzums nav noteikts šo noteikumu 2.pielikumā, maksimāli pieļaujamo pesticīdu atlieku daudzumu nosaka, ņemot vērā pesticīdu atlieku koncentrāciju vai atšķaidīšanos, ko izraisa attiecīgo produktu žāvēšanas vai pārstrādes process.
5. Pārtikas produktiem, kuros ir vairākas sastāvdaļas un kuriem maksimāli pieļaujamais pesticīdu atlieku daudzums nav noteikts šo noteikumu 2.pielikumā, maksimāli pieļaujamo pesticīdu atlieku daudzumu nosaka, ņemot vērā produkta sastāvdaļu relatīvo koncentrāciju maisījumā.
6. Pesticīdu atlieku daudzumu produktos uzrauga un kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk — dienests).

II. Paraugu ņemšanas vispārīgie principi

7. Pilnīgi vai daļēji bojāti produkti paraugu ņemšanai nav derīgi.
8. Lai neietekmētu paraugu analīžu rezultātus, paraugu piesārņošana un bojāšanās nav pieļaujama nevienā paraugu ņemšanas posmā.
9. Vienāda lieluma sākumparaugus (viena vai vairākas produkta vienības, kas ņemtas atsevišķā partijas vietā) ņem izlases veidā dažādās produkta partijas vietās. Partija ir identiskos apstākļos ražotu, apstrādātu vai iepakotu pārtikas preču vienību grupa.

10. Katrai partijai paraugus ņem atsevišķi. Lai no kopējā materiāla vai iepakojuma izņemtu produkta vienību, izmanto paraugu ņemšanas ierīces (piemēram, nazi, iesmu, urbi, kausu). Parauga ņemšanas ierīci drīkst izmantot, ja tas neietekmē pesticīdu atlieku daudzumu produktā.

11. Produkta vienība ir vismazākais veselais produkta daudzums partijā. Produkta vienību ņem no produkta kopējā apjoma, lai veidotu sākumparaugu vai tā daļu. Produkta vienība ir:

11.1. dzīvnieka ķermeņa vesela daļa vai orgāns, vai tā daļa — lieliem dzīvniekiem, to daļām vai orgāniem;

11.2. katrs nesadalīts liemenis vai tā daļa, vai vesels orgāns — maziem dzīvniekiem, to daļām vai orgāniem;

11.3. mazākais atsevišķais iepakojums — iepakotam materiālam. Ja iepakojums ir par lielu sākumparaugam, produkta vienību veido, izmantojot paraugu ņemšanas ierīci. Ja iepakojums ir par mazu sākumparaugam, produkta vienību veido no vairākiem iepakojumiem;

11.4. apjoms, kas iegūts, izmantojot parauga ņemšanas ierīci, — beramiem materiāliem;

11.5. vesela, nesaplēsta ola.

12. Sākumparauga lielums atbilst daudzumam, kāds nepieciešams, lai izveidotu laboratorijas paraugu. Laboratorijas paraugs ir paraugs (vai tā daļa), kas paredzēts nosūtīšanai vai nosūtīts uz laboratoriju. Laboratorijas parauga minimālais lielums gaļai noteikts šo noteikumu 3.pielikumā, bet olām un piena produktiem — šo noteikumu 4.pielikumā.

13. Minimālais sākumparaugu skaits noteikts šo noteikumu 5.pielikumā.

14. Laboratorijas parauga ņemšanas un sagatavošanas procesā ievēro drošības pasākumus, lai izvairītos no jebkādam izmaiņām, kas varētu ietekmēt pesticīdu atlieku saturu, nelabvēlīgi ietekmējot to analītisko noteikšanu.

15. Partijas īpašnieks var pieprasīt, lai dienesta inspektors laboratorijas parauga veidošanas posmā ņem papildus vienu laboratorijas paraugu (turpmāk — paralēlais laboratorijas paraugs). Paralēlais laboratorijas paraugs glabājas pie partijas īpašnieka līdz analīžu rezultātu paziņošanai.

16. Ja partijas īpašnieks pieprasa, lai tiktu ņemts paralēlais laboratorijas paraugs, inspektors ņem trīs laboratorijas paraugus, no kuriem divus nogādā laboratorijā, bet vienu — partijas īpašniekam. Vienu laboratorijas paraugu laboratorija analizē, bet otru partijas īpašnieks uzglabā līdz analīžu rezultātu paziņošanai.

III. Gaļas paraugu ņemšanas kārtība

17. Gaļas partijai, par kuru ir aizdomas, ka tajā ir pārāk daudz pesticīdu atlieku, sākumparaugu minimālais skaits noteikts šo noteikumu 5.pielikumā.

18. Gaļai katru sākumparaugu uzskata par atsevišķu kopējo paraugu. Kopējais paraugs ir no vienas partijas ņemts, labi samaisīts un apvienots sākumparaugu kopums.

19. Ja kopējā gaļas parauga lielums pārsniedz laboratorijas paraugam nepieciešamo lielumu, to sadala, izmantojot paraugu ņemšanas ierīci. Šajā posmā ņem paralēlo laboratorijas paraugu.

IV. Olu un piena produktu paraugu ņemšanas kārtība

20. Olu vai piena produktu sākumparaugus apvieno un vienmērīgi samaisa, lai izveidotu kopējo paraugu, no kura veido laboratorijas paraugu.

21. Ja kopējā olu vai piena produktu parauga lielums pārsniedz laboratorijas paraugam nepieciešamo lielumu, to sadala, izmantojot paraugu ņemšanas ierīci. Olām laboratorijas paraugs ir viena produkta vienība — vesela, nesaplēsta ola. Šajā posmā ņem paralēlo laboratorijas paraugu.

22. Ja kopējā parauga veidošanas procesā produkta vienības var tikt bojātas un ietekmēt pesticīdu atlieku līmeni vai ja, sajaucot lielas produkta vienības, nevar nodrošināt vienmērīgu atliekvielu izkliedi, drīkst ņemt divus laboratorijas paraugus. Vērtējamais rezultāts ir vidējais aritmētiskais lielums, kas iegūts no attiecīgo laboratorijas paraugu analīžu rezultātiem. Šajā posmā ņem paralēlo laboratorijas paraugu.

V. Paraugu ņemšanas protokolēšana

23. Dienesta inspektors sastāda paraugu ņemšanas aktu. Paraugu ņemšanas aktā:

23.1. identificē katru partiju (tās izcelsme, produkta veids, īpašnieks vai piegādātājs), norāda datumu un paraugu ņemšanas vietu, kā arī citu informāciju, kas varētu būt svarīga parauga analizētājam;

23.2. norāda jebkādas atkāpes no paraugu ņemšanas metodēm.

24. Paraugu ņemšanas aktu pievieno katram laboratorijas paraugam. Viens paraugu ņemšanas akta eksemplārs glabājas pie inspektora, otrs — pie partijas īpašnieka kopā ar paralēlo paraugu, ja tāds ir.

VI. Laboratorijas parauga apstrāde

25. Katru laboratorijas paraugu ievieto tīrā iepakojumā, nodrošinot parauga aizsardzību pret inficēšanos un bojāšanos transportēšanas laikā. Iepakojumam pievieno etiķeti. Etiķetē norāda produkta veidu, daudzumu un parauga ņemšanas datumu un aizzīmogo tā, lai nevarētu atvērt iepakojumu vai noņemt etiķeti, nesabojājot zīmogu.

26. Laboratorijas paraugu nogādā laboratorijā iespējami ātrāk.

27. Laboratorijas paraugu pārsūta, pārved vai uzglabā tā, lai tas nevarētu sabojāties. Ja laboratorijas paraugu nenogādā laboratorijā nekavējoties, paraugu sasaldē.

VII. Analizējamā parauga sagatavošana

28. Analītiskos rezultātus iegūst no laboratorijas parauga, kas ņemts no vienas partijas un ir analizēšanai atbilstošā stāvoklī.

29. Laboratorijā katram laboratorijas paraugam piešķir identifikācijas numuru. Parauga ņemšanas datumu, veidu, daudzumu un identifikācijas numuru norāda parauga ņemšanas aktā.

30. Analizējamo paraugu (no laboratorijas parauga noņemta produkta daļa, kas tiek sagatavota testēšanai, to samālot, sakapājot vai citādi apstrādājot) no laboratorijas parauga atdala iespējami ātrāk. Ja pesticīdu atlieku daudzums tiek aprēķināts produktam, kurā ir arī neanalizējamās daļas, tās nosver atsevišķi un par to izdara atzīmi parauga ņemšanas aktā.

31. Analizējamo paraugu, ja iespējams, sasmalcina un vienmērīgi samaisa, lai atliekvielu līmeni raksturojošās daļas iekļautos analizējamajā daļā. Analizējamā daļa ir pesticīdu atlieku daudzuma noteikšanai nepieciešamais produkta daudzums, kas ņemts no analizējamā parauga.

32. Analizējamās daļas lielumu nosaka atbilstoši analīzes metodei un samaisīšanas efektivitātei. Analizējamās daļas lielums ir pietiekams analīžu veikšanai vismaz ar diviem atkārtojumiem.

33. Analizējamā parauga sasmalcināšanas un samaisīšanas metodes protokolē. Izmantotās metodes nedrīkst ietekmēt nosakāmo pesticīdu atlieku daudzumu analizējamajā paraugā.

34. Ja analizējamā parauga apstrāde (sasmalcināšana vai sajaukšana) var mainīt pesticīdu atlieku daudzumu paraugā, analizējamo paraugu var apstrādāt citos apstākļos (piemēram, temperatūrā, kas zemāka par 0 °C).

35. Ja parauga apstrāde citos apstākļos ietekmē pesticīdu atlieku daudzumu paraugā un nav iespējams izmantot alternatīvu metodi, analizējamo daļu veido no veselām vienībām vai atdalītiem segmentiem, kas tomēr nevar pilnībā raksturot pesticīdu atlieku daudzumu paraugā. Lai nodrošinātu rezultātu ticamību, nepieciešama paralēla analizējamās daļas analīze.

36. Ja analizējamā daļa pirms analizēšanas tiek uzglabāta, uzglabāšanas metode un uzglabāšanas laiks nedrīkst ietekmēt nosakāmo pesticīdu atlieku daudzumu.

37. Ja pesticīdu atlieku maksimāli pieļaujamais daudzums ir pārsniegts, vienai vai vairākām analizējamām daļām veic atkārtotu analīzi.

38. Ja pēc atkārtotas analīzes apstiprinās, ka pesticīdu atlieku daudzums paraugā ir pārsniegts, laboratorija par to informē partijas īpašnieku un iesniedz uzglabāto laboratorijas paraugu references laboratorijā analīžu veikšanai.

39. Partijas īpašniekam ir tiesības iesniegt paralēlo laboratorijas paraugu neatkarīgā akreditētā laboratorijā analīžu veikšanai.

VIII. Analīžu rezultātu novērtēšana

40. Pesticīdu atlieku daudzumu izsaka attiecībā pret kopējo parauga daudzumu.

41. Ja analīžu rezultāti liecina, ka pesticīdu atlieku daudzums paraugā pārsniedz šajos noteikumos noteikto maksimāli pieļaujamo daudzumu, tiek uzskatīts, ka maksimāli pieļaujamais pesticīdu atlieku daudzums ir pārsniegts visā partijā.

IX. Noslēguma jautājums

42. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 1999.gada 20.augusta noteikumus Nr.293 "Noteikumi par maksimāli pieļaujamo pesticīdu atlieku daudzumu dzīvnieku izcelsmes produktos" (Latvijas Vēstnesis, 1999, 268./269.nr.; 2001, 154.nr.).

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no direktīvām 2002/63/EEK un 86/363/EEK.

Ministru prezidenta vietā — aizsardzības ministrs *A.Slakteris*

Zemkopības ministrs *M.Roze*

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2004.gada 31.martu.

1.pielikums

Ministru kabineta

2004.gada 25.marta noteikumiem Nr.165

Dzīvnieku izcelsmes produkti, kuros nosaka pesticīdu atliekas

Nr. p.k.	Kods atbilstoši Latvijas kombinētajai nomenklatūrai	Dzīvnieku izcelsmes produkta nosaukums
1.	0201	Svaiga vai atdzesēta liellopu gaļa

2.	0202	Saldēta liellopu gaļa
3.	0203	Svaiga, atdzesēta vai saldēta cūkgaļa
4.	0204	Svaiga, atdzesēta vai saldēta aitū vai kazu gaļa
5.	020500	Svaiga, atdzesēta vai saldēta zirgu, ēzeļu, mūļu vai zirgēzeļu gaļa
6.	0206	Svaigi, atdzesēti vai saldēti liellopu, cūku, aitū, kazu, zirgu, ēzeļu, mūļu vai zirgēzeļu pārtikas subprodukti
7.	0207	Svaiga, atdzesēta vai saldēta 0105 preču pozīcijā minēto mājputnu gaļa un pārtikas subprodukti
8.	ex 0208	Svaiga, atdzesēta vai saldēta mājas baložu, mājas trušu un medījumu gaļa un subprodukti
9.	0209 00	Nepārstrādāti vai nepārkausēti, svaigi, atdzesēti, saldēti tauki, sālīti tauki vai tauki sālījumā, žāvēti vai kūpināti cūkgaļas tauki un mājputnu tauki
10.	0210	Sālīta, kaltēta vai žāvēta gaļa, gaļa sālījumā un pārtikas gaļas subprodukti, gaļas vai gaļas subproduktu pārtikas milti un rupja maluma milti
11.	0401	Piens un krējums, neiebiezināts, bez cukura vai citām saldinātājvielām
12.	0402	Piens un krējums, iebiezināts vai ar cukuru vai citām saldinātājvielām
13.	0405 00	Sviests un pārējie piena tauki, sviesta pastas
14.	0406	Sieri un biezpiens
15.	0407 00	Svaigas vai konservētas putnu olas, vai vārītas ar čaumalu
16.	0408	Svaigas, žāvētas, ūdenī vārītas vai tvaicētas, sakultas, saldētas vai citādi konservētas, bez cukura, ar cukuru vai citām saldinātājvielām, olas bez čaumas, kā arī olu dzeltenumi
17.	1601 00	Desas un līdzīgi produkti no gaļas, gaļas subproduktiem vai asinīm, pārtikas produkti, kas gatavoti no šiem produktiem
18.	1602	Pārējie gatavie izstrādājumi vai konservi no gaļas, gaļas subproduktiem vai asinīm

Zemkopības ministrs *M.Roze*

2.pielikums

Ministru kabineta

2004.gada 25.marta noteikumiem Nr.165

Maksimāli pieļaujamais pesticīdu atlieku daudzums

1.tabula

Nr. p.k.	Pesticīdu atliekas	Maksimāli pieļaujamais pesticīdu atlieku daudzums mg/kg (ppm)		
		precēs ar kodu 0201, 0202, 0203, 0204, 0205 00, 0206, 0207, ex 0208, 0209 00, 0210, 1601 00 un 1602 ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾ (atbilstoši Latvijas kombinētajai nomenklatūrai)	precēs ar kodu 0401, 0402, 0405 00 un 0406 ⁽²⁾ ⁽⁴⁾ (atbilstoši Latvijas kombinētajai nomenklatūrai)	precēs ar kodu 0407 00 un 0408 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ (atbilstoši Latvijas kombinētajai nomenklatūrai)
1.	Aldrīns (1*)	0,2	0,006	0,02
2.	Dieldrīns (1*)			
3.	Hlordāns (2*)	0,05	0,002	0,005
4.	DDT (3*)	1	0,04	0,05
5.	Endrīns	0,05	0,0008	0,005
6.	Heptahlorīns (4*)	0,2	0,004	0,02
7.	Heksahlorbenzēns (HCB)	0,2	0,01	0,02
8.	Heksahlorcikloheksāns (HCH)			
	alfa izomērs	0,2	0,004	0,02